

Datum: 2023-05-30
Diarienummer: 2023-8010-3

Mottagare:
Finansdepartementet
103 33 Stockholm
Referens: Fi2023/00171

Europeiska kommissionens förslag till förordning om gigabit infrastruktur

Säkerhetspolisen har fått Europeiska kommissionens förslag till förordning om gigabit infrastruktur KOM(2023)94 på remiss från Finansdepartementet. Myndigheten lämnar följande synpunkter på förslaget.

Definitionerna av nätoperatör och fysisk infrastruktur i artikel 2 innebär att förordningen kommer att bli tillämplig i många verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet. Fysisk infrastruktur som används i sådan säkerhetskänslig verksamhet ska enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) skyddas mot antagonistiska handlingar såsom spioneri, terroristbrott och sabotage. Att säkerhetsskyddet upprätthålls är av yttersta vikt, inte minst med hänsyn till det försämrade säkerhetsläget i omvärlden. Det är inte bara militära anläggningar och andra myndigheters fysiska infrastruktur som en antagonist kan ha ett intresse av att kartlägga eller angripa. Även civil infrastruktur såsom elanläggningar och järnvägsstationer kan utgöra mål, vilket kriget i Ukraina är ett tydligt exempel på.

Säkerhetspolisen anser inte att undantagen från skyldigheten att medge tillträde till befintlig fysisk infrastruktur i artikel 3 i den föreslagna förordningen är tillräckligt omfattande för att värna Sveriges säkerhet. Nationell säkerhet nämns inte som ett skäl varken för att avslå en begäran om tillträde (artikel 3.3) eller för att i förväg undanta vissa byggnader eller kategorier av byggnader som ägs av offentliga myndigheter från bestämmelsens tillämpningsområde (artikel 3.6). Möjligtvis beror detta på ett förbiseende eftersom nationell säkerhet samtidigt utgör ett skäl för att begränsa tillgången till information om en byggnad (artikel 4) och ett bygg- eller anläggningsprojekt (artikel 6). I sammanhanget kan även noteras att Sveriges säkerhet utgör ett skäl för att avslå en begäran enligt den nuvarande regleringen i 2 kap. 1 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät och en begäran om tillträde för installation av trådlösa accesspunkter enligt 5 kap. 44 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (som utgör den svenska implementeringen av reglerna i kodexen om elektronisk kommunikation, och som det hänvisas till på olika ställen i det nu aktuella förslaget till förordning).

Det framstår vidare som problematiskt att medlemsstaterna enligt artikel 3.6. ska offentliggöra och anmäla till kommissionen vilka byggnader och kategorier av byggnader som man i förväg vill undanta från tillämpningsområdet för artikel 3, eftersom detta skulle kunna avslöja information om skyddsvärda byggnaders beskaffenhet och geografiska placering. Som ett alternativ till att lägga till nationell säkerhet som skäl i artikel 3.3. och 3.6. förordrar Säkerhetspolisen därför att det införs en ny bestämmelse som generellt undantar fysisk infrastruktur som är av betydelse för nationell säkerhet, oavsett vem som äger eller disponerar den, från förordningens tillämpningsområde. En sådan lösning skulle även vara mest förenlig med EU-rätten eftersom nationell säkerhet är varje medlemsstats eget ansvar enligt artikel 4(2) i EU-fördraget.

Detta yttrande har beslutats av säkerhetspolischefen Charlotte von Essen. Seniora verksjuristen Carl Rundström har varit föredragande.